

Läget i länet

Arbetsmarknad och ekonomi

maj 2012

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Läget i länet är en sammanställning av nyheter och statistik som tar sikte på att belysa det regionala perspektivet med inriktning mot arbetsmarknaden och den allmänekonomiska utvecklingen. Statistiken har hämtats från källor som Statistiska Centralbyrån, Arbetsförmedlingen, Tillväxtanalys m.fl. och bearbetats och analyserats av Enheten för Analys vid Länsstyrelsen i Stockholms län. Tidigare underlag kan hämtas hem via Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/stockholm.

Kontaktuppgifter

Länsstyrelsen i Stockholms län

Enheten för Analys

Per Bark

tfn. 070 520 50 68

e-post: per.bark@lansstyrelsen.se

1. Åtstramningspolitiken utmanas i Europa

Under årets första månader har förtroendet för svensk ekonomi stärkts bland hushållen och företagen enligt Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer. Konjunkturbarometern ligger nära det historiska genomsnittet vilket indikerar att den ekonomiska aktiviteten i svensk ekonomi är mer eller mindre normal. Återhämtningen efter den tunga hösten förväntas däremot bli långsam och det finns fortfarande betydande nedåtrisker.

I Europa har en åtstramningspolitik (austerity policy) länge varit ledordet för att möta den ekonomiska verkligheten. Det är framförallt euroområdet ekonomiska motorer Tyskland och Frankrike som har varit arkitekterna bakom denna politik. Kritiken mot en alltför ensidig koncentration på en åtstramningspolitik, vilket indirekt bakbinder ländernas möjligheterna till investeringar, har dock tilltagit under vintern och våren, inte minst i länder som Grekland, Nederländerna och Spanien. I Frankrike kan en omläggning av politiken väntas. Den nyvalda presidenten har tidigare utlovat ökad offentlig konsumtion och indikerat att han vill omförhandla EU-ländernas finanspolitiska pakt som presidenten anser vara för ensidigt fokuserad på budgetdisciplin och som saknar insatser för tillväxt. Det återstår att se om den ekonomiska politiken kommer att ändra inriktning - inte bara i länder som Frankrike och Grekland - och vilka konsekvenser detta eventuella kan komma att få.

Sammanfattning

- ▶ Sysselsättningen i Stockholms län sjunker till 69,3 procent. Det är framförallt utvecklingen för inrikes födda män som bidrar till minskningen
- ▶ Arbetslösheten i förhållande till arbetskraften uppgår till 6,3 procent. Motsvarande period 2011 uppgick arbetslösheten till 6,7 procent
- ▶ Trots sjunkande sysselsättning har Stockholms län högst sysselsättning och lägst arbetslöshet av samtliga län
- ▶ Antalet nystartade företag sjunker jämfört med rekordåret 2011. Stockholmsregionen svarar fortfarande för en stor andel (en dryg tredjedel) av rikets samlade nyföretagande

I det följande behandlas arbetsmarknaden, nystartade företag och konkurser i Stockholms län. Underlaget avslutas med övriga nyheter i korthet som relaterar till den allmänekonomiska utvecklingen. I *tabell 1* redovisas några av regionens nyckeltal.

Nyckeltal	2012	2011	Förändring
Sysselsättning (första kvartalet)	69,3 %	69,9 %	- 0,6 p.e
Arbetslöshet (första kvartalet)	6,3 %	6,7 %	- 0,4 p.e
Nystartade företag (jan-april)	7 877	9 427	- 16 %
Konkurser (första kvartalet)	608	591	3 %

Tabell 1. Några av nyckeltalen för Stockholmsregionen

2. Utvecklingen på arbetsmarknaden

I detta avsnitt presenteras utvecklingen och nuläget på arbetsmarknaden. När det gäller uppgifter på länsnivå används den officiella arbetsmarknadsstatistiken från Statistiska Centralbyrån (SCB). Avslutningsvis ges en kortfattad bild kring läget på kommunnivå genom Arbetsförmedlingens statistik. Se bilaga 1 för mer information kring arbetsmarknadsstatistik.

Eftersom det på regional nivå saknas officiella säsongsrensningar och statistiken endast presenteras en gång per kvartal är det först nu som avmattningen i sysselsättning på arbetsmarknaden blir tydlig i statistisk mening. Utvecklingen ligger i linje med de prognoser som presenterats under vintern. Förväntningarna på årets första halvår var lågt ställda samtidigt som utvecklingen förväntas stärkas under andra halvåret. Under första halvåret 2011 växte sysselsättningen kraftigt för att under hösten och vinter visa tecken på avmattning. På nationell nivå – där statistiken presenteras med tätare mellanrum – tecknas en något ljusare sysselsättningsbild.

Sjunkande sysselsättning

Under första kvartalet var 1 094 100 personer i åldern 15-74 år sysselsatta. Jämfört med samma period förra året motsvarar det en ökning med 10 800 varav 10 700 kvinnor. Att antalet sysselsatta män i stort sett är oförändrat jämfört med 2011 är anmärkningsvärt. Statistiken täcker knappt 30 kvartal och den blygsamma ökningen som har skett det senaste året för män är den lägsta någonsin. I riket som helhet ökade antalet sysselsatta med drygt 29 000 till knappt 4 586 000 personer.

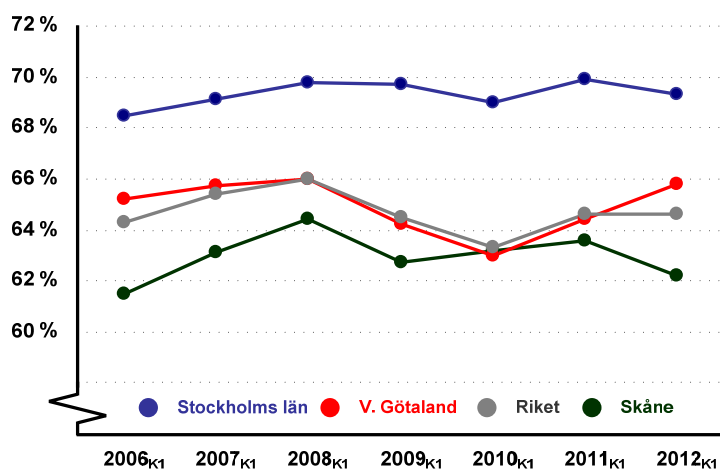

Diagram 1. Andel sysselsatta, 2006_{K1}-2012_{K1}. Källa: AKU

Region	Andel sysselsatta, 2012 _{K1}
Stockholms stad	71,9 %
Stockholms län	69,3 %
V. Götaland	65,8 %
Göteborg	65,3 %
Skåne	62,2 %
Malmö	59,9 %
Riket	64,6 %

Tabell 2. Sysselsatta, 2012_{K1}. Källa: AKU

Eftersom ökningen i antalet sysselsatta var lägre än befolkningstillväxten sjönk andelen sysselsatta i Stockholmsregion med 0,6 procentenheter till 69,3 procent, se *diagram 1*. Regionen var därmed ett av tio län där sysselsättningen sjönk jämfört med första kvartalet 2011. Trots detta har länet fortfarande rikets högsta sysselsättning, följt av Uppsala och Jönköping. I Skåne sjönk andelen kraftigt (1,4 p.e eller med 10 000 personer), vilket förklaras av ett mycket kraftigt sysselsättnings-tapp i Malmö kommun. I V. Götaland var utvecklingen den omvända, andelen ökade med 1,4 procentenheter (motsvarande 21 000 fler sysselsatta) och regionen har nu rikets sjätte högsta sysselsättning. Se *bilaga 2* för sysselsättning i samtliga län.

Sysselsättningsnivån mellan kvinnor och män har jämnats ut under det senaste året. Totalt svarar männen för 51 procent av alla sysselsatta. Under en medelvecka uppgår det totala antalet arbetade

timmar i Stockholms län till 35,8 miljoner, varav kvinnorna svarar för 45 procent. Detta är en lägre andel än kvinnornas andel av antalet sysselsatta (49 procent).

Antalet undersysselsatta¹ uppgår till 62 400, vilket är ökning med 500 jämfört med första kvartalet 2011. Det innebär att 5,7 procent av samtliga sysselsatta är undersysselsatta². I övriga riket är motsvarande andel 6,7 procent. Andelen sysselsatta ungdomar (15-24 år) som är undersysselsatta uppgår till 17 procent i Stockholms län.

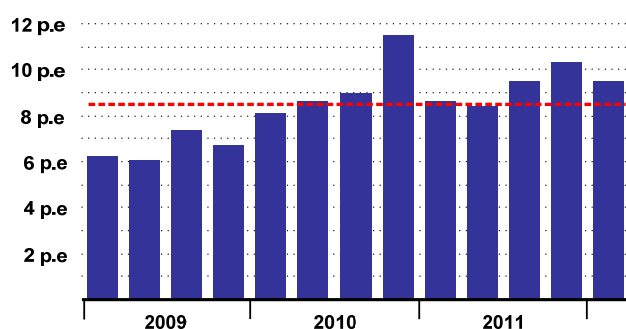
Fortsatt stora skillnader mellan inrikes och utrikes födda

Skillnaden i sysselsättning mellan inrikes och utrikes födda är fortfarande påtaglig, men är lägre i Stockholm än i riket, se *tabell 3*. Som framgår av tabellen är dock skillnaden något mindre i dag än för ett år sedan. Det beror på en svag sysselsättningsutveckling bland inrikes födda män där andelen minskat med 1,4 procentenheter, eller knappt 6 000 personer, under det senaste året.

Inrikes/utrikes född	Sysselsättningsnivå (2012 _{K1})		Förändring (2012 _{K1} jmf 2011 _{K1})	
	Stockholm	Riket	Stockholm	Riket
Utrikes födda	63 %	55,8 %	± 0	+ 0,5 p.e
- varav kvinnor	58,5 %	52 %	- 0,4 p.e	+ 1,7 p.e
- varav män	68 %	59,9 %	+ 0,5 p.e	- 0,9 p.e
Inrikes födda	71,4 %	66,5 %	- 0,7 p.e	± 0
- varav kvinnor	70,7 %	64,7 %	± 0	+ 0,3 p.e
- varav män	72,1 %	68,1 %	- 1,4 p.e	- 0,4 p.e

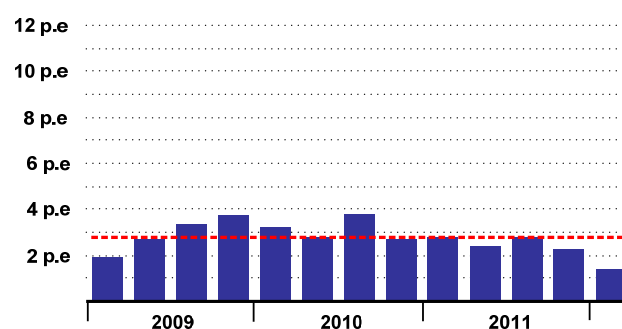
Tabell 3. Sysselsättningsnivå (2012_{K1}) och förändring bland inrikes och utrikes födda under det senaste året, i Stockholm och riket. **Källa:** SCB/AKU

Sedan 2009 är den genomsnittliga skillnaden i sysselsättningsgraden mellan inrikes och utrikes födda ungefär nio procentenheter. En nästan lika stor skillnad finns mellan utrikets födda kvinnor och utrikes födda män, till männens fördel. Den genomsnittliga differensen sedan 2009 uppgår till dryg åtta procentenheter, se *diagram 2*. Bland inrikes födda är motsvarande skillnad strax under tre procentenheter, se *diagram 3*.

-- Medelvärde i differens

Diagram 2. Differens i sysselsättningsgrad mellan män och kvinnor, utrikes födda. **Källa:** SCB

Diagram 3. Differens i sysselsättningsgrad mellan män och kvinnor, inrikes födda. **Källa:** SCB

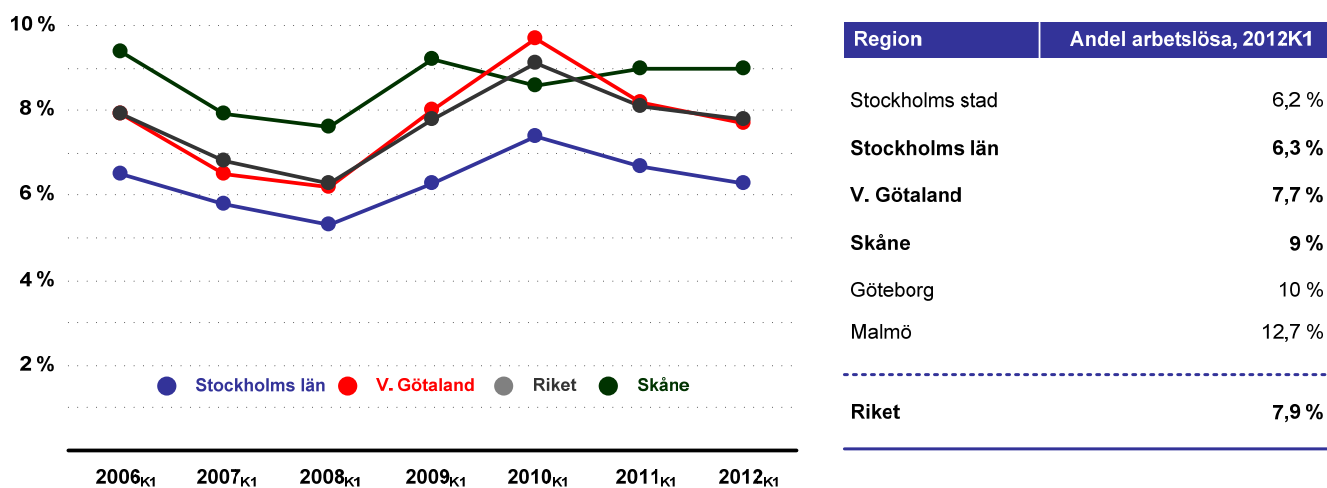
¹ Personer som arbetar mindre än de skulle vilja och som kunnat arbeta mer

² Skillnaderna mellan kvinnor och män är försumbar

Arbetslösheten minskade till 6,3 procent

Trots att sysselsättningen sjönk i Stockholmsregionen, sjönk även arbetslösheten jämfört första kvartalet 2011. Totalt uppgår antalet arbetslösa till 73 100, vilket är en minskning på 4 400. Det innebär att andelen arbetslösa som andel av arbetskraften sjönk från 6,7 till 6,3 procent, se *diagram 4*. Däremot steg arbetslöshetens medellängd bland såväl ungdomar som äldre. Stockholms län har nu tillsammans med Uppsala rikets lägsta arbetslöshet. Det är första gången på två år som länet både har lägst arbetslöshet och högst sysselsättning. Gävleborg (10,2 procent), Blekinge (9,9) och Södermanland (9,9) är de län med högst arbetslöshet.

I V. Götaland minskade arbetslösheten marginellt mer än i Stockholms län, medan det omvända kan sägas för riket som helhet. I Skåne var arbetslösheten oförändrad, men steg relativt kraftigt i Malmö. Malmö har nu mer än dubbelt så hög arbetslöshet (12,7 procent) som Stockholms stad (och Stockholms län), se *tabell 4*. Se *bilaga 2* för arbetslösheten i samtliga län.

Diagram 4. Andel arbetslösheten i storstadsregionerna och riket, första kvartalet 2012. **Källa:** SCB

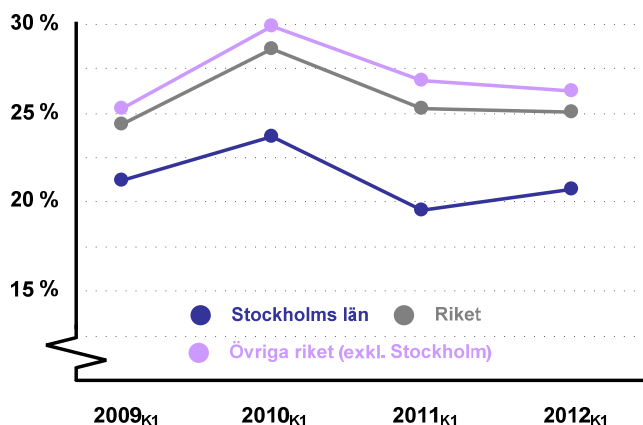
Tabell 4. Antal arbetslösa, första kvartalet 2012. **Källa:** SCB

Skillnaden mellan kvinnor och män är marginell, medan utrikes födda har mer än dubbelt så hög arbetslöshet (11,6 procent) jämfört med inrikes födda (4,6 procent). I åldersgruppen 25 år eller äldre uppgår arbetslösheten till 4,5 procent.

Ungdomsarbetslösheten vänder uppåt

Av länets samtliga arbetslösa är 37 procent eller 26 700 ungdomar (15-24 år). Knappt 16 000 av dessa är heltidsstuderande och fördelningen mellan kvinnor och män är förhållandevis jämn. Jämfört med motsvarande period 2011 har ungdomsarbetslösheten ökat till 20,7 procent i Stockholms län, se *diagram 5* och *tabell 5*, men ligger på en klart lägre nivå än i övriga riket. Bland utrikes födda ungdomar har arbetslösheten däremot minskat. I riket som helhet uppgår ungdomsarbetslösheten till 25 procent och i övriga riket³ till 26,2 procent.

³ Övriga riket beräknas som riket exklusive Stockholms län

Diagram 5. Ungdomsarbetslösheten (15-24 år), 2009-2012 (första kvartalet). **Källa:** SCB/AKU

15-24 år	Antal arbetslösa		Andel arbetslösa	
	Stockholm	Riket	Stockholm	Riket
2009 _{K1}	25 200	141 800	21,2 %	24,4 %
2010 _{K1}	27 800	166 500	23,7 %	28,7 %
2011 _{K1}	25 900	155 700	19,6 %	25,3 %
2012 _{K1}	26 700	149 600	20,7 %	25 %

Tabell 5. Antal och andel arbetslösa ungdomar, 2009-2012 (första kvartalet). **Källa:** SCB/AKU

Antalet personer utanför arbetskraften ökar kraftigt

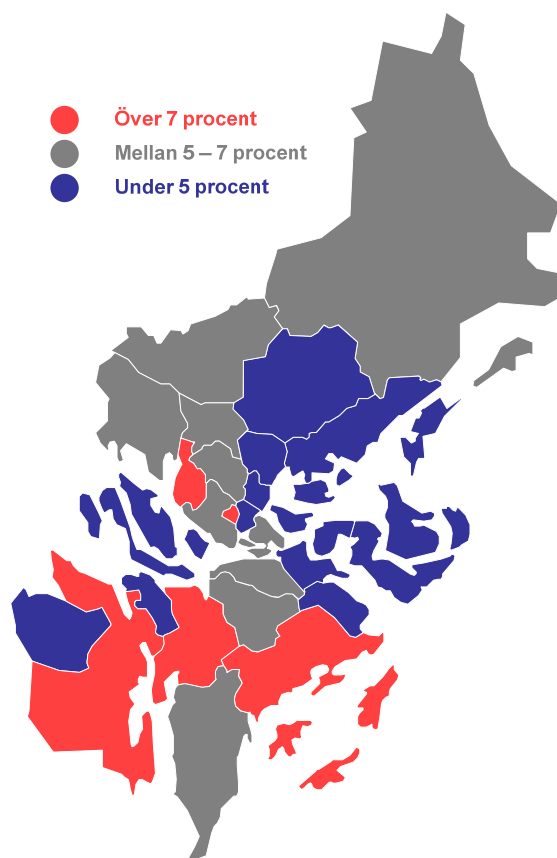
Totalt har arbetskraften – definierat som sysselsatta och arbetslösa – ökat med drygt 6 000 personer, vilket jämfört med tidigare är en mycket svag utveckling. Ökningen svarar med andra ord för en oroande låg andel av den totala befolkningstillväxten (i åldersgruppen 15-74 år). Istället är det antalet personer utanför arbetskraften som har ökat kraftigt (22 300). I denna kategori ingår t.ex. undergrupperna pensionärer, heltidsstuderande (som inte söker arbete) och sjuka. Tyvärr redovisas dessa undergrupper inte på regional nivå vilket innebär att det inte går att fastställa varför antalet utanför arbetskraften ökat så kraftigt.

Intuitivt ligger en nationalekonomisk förklaring nära till hands för att förklara en ökning av antalet personer utanför arbetskraften. Något förenklat innebär ett sådant resonemang att personer som är arbetslösa – i tider där arbetsmarknaden är svag - bedömer sina utsikter till arbete som så pass låga att man antingen ger upp, eller söker sig till utbildningssystemet för att stärka sin konkurrenskraft. I båda fallen lämnar man arbetskraften (och arbetslösheten) vilket resulterar i sjunkande ”statistisk” arbetslöshet och minskat arbetskraftsutbud. Att arbetslösa bedömer sina chanser till jobb som så pass små att de slutar försöka är en av anledningarna till den sjunkande arbetslösheten i USA. Detta förklarar dock inte utvecklingen i Stockholms län. Det kan eventuellt förklara en mycket liten del av ökningen, men den underliggande statistiken på t.ex. nationell nivå pekar inte mot en sådan utveckling.

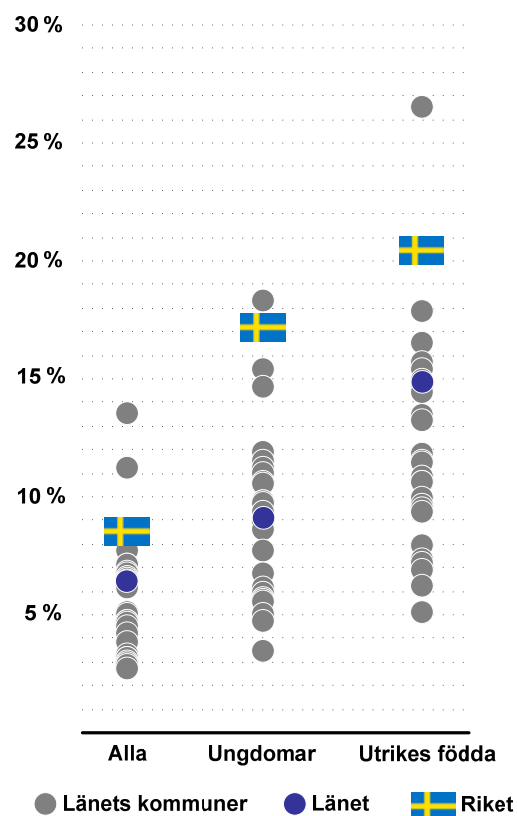
Lägst andel som saknar arbete i Danderyd, högst i Södertälje

Ett stort antal av länets kommuner har en mycket låg andel som saknar arbete⁴. I 13 kommuner uppgår andelen som saknar arbete till mindre än fem procent, se *figur 1*. Vidare är de sju kommuner i riket med lägst andel inskrivna som arbetslösa belägna i Stockholms län. Samtidigt finns det förhållandevis stora inomregionala skillnaderna, t.ex. mellan norra och södra länet (se *figur 1*). Den kommun med lägst andel som saknar arbete är Danderyd med 2,7 procent. Andelen är fyra gånger högre i Botkyrka (11,2 procent) och fem gånger högre i Södertälje (13,5 procent).

⁴ Som påpekats ovan är statistiken på kommunal nivå inte jämförbar med den statistik som redovisats för länet. På kommunnivå används Arbetsförmedlingen statistik och på länsnivå är uppgifterna hämtade från den officiella arbetsmarknadsstatistiken som tas fram via AKU/SCB

Figur 1. Den inomregionala bilden kring andelen som saknar arbete, mars 2012. **Källa:** Arbetsförmedlingen

Diagram 6. Spridning av andelen som saknar arbete i länets kommuner, mars 2012. **Källa:** AF

Andelen arbetslösa har stigit i tolv, varit oförändrad i fyra och minskat i tolv kommuner under det senaste året. Minskningen har varit tydligast i Sigtuna, Huddinge och Nykvarn. I *diagram 6* visas den inomregionala spridningen i andelen som saknar arbete, jämfört med riksgenomsnittet. Nästan alla kommuner ligger klart under riksgenomsnittet, oavsett vilken grupp som studeras.

Den fortsatta utvecklingen

De allra flesta prognoser under vintern har förutspått en svag arbetsmarknad och ekonomisk tillväxt under det första halvåret. Samma prognoser förväntar sig att ekonomin och arbetsmarknaden kommer att stärkas allteftersom, men att det inte är någon kraftig återhämtning som väntas.

Det finns ett antal faktorer som talar för att utvecklingen på arbetsmarknaden kommer vara fortsatt svag under våren och sommaren. En av dessa faktorer är utflödet från arbetslöshet till arbete. Totalt har drygt 22 300 av de sökande på Arbetsförmedlingen fått arbete, vilket kan jämföras med 25 800 under första kvartalet 2011. Utflödesminskningen är dessutom högre i Stockholmsregionen än i övriga riket. En annan faktor är ökningen i varselstatistiken. Under årets första kvartal uppgick antalet personer som har varslats om uppsägning till knappt 4 000 personer. Det innebär en ökning på mer än 50 procent jämfört med 2011. En del av detta kan förklaras via de varsel som Astra

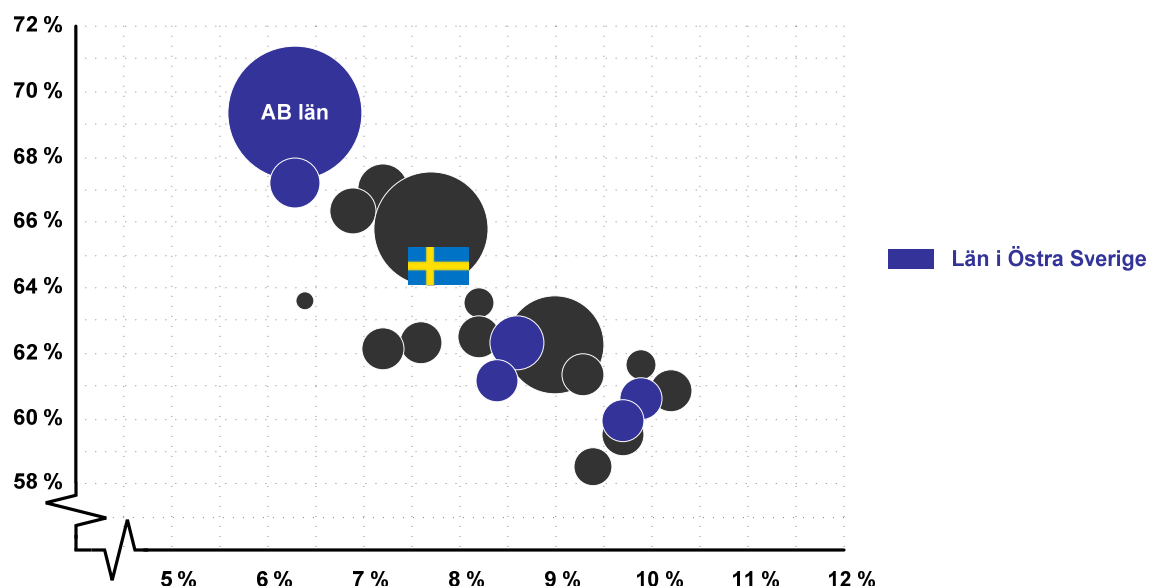

Zeneca har lagt. I övriga riket är ökningen ännu kraftigare. Under vinter 2008/2009 låg antalet personer som varslats om uppsägning på en mycket hög nivå. Det visade sig dock att en förhållandevis liten andel av dessa personer sedermera blev arbetslösa, särskilt i Stockholm. Vissa sökte sig bort från företaget som har lagt varsel, i andra fall realiserades aldrig varslan.

Samtidigt finns det en del ljusglimtar. Dit hör t.ex. hushållens ökande optimism för sin egen, men även när det gäller svensk ekonomi i sin helhet. Hushållens framtidstro, köpkraft och konsumtion kan ses som nyckeln till en stärkt konjunktur. Om exporten är fortsatt svag är det av stor betydelse att den inhemska efterfrågan är hög och därigenom bidrar till ökad aktivitet i samhällsekonomin.

Sammanfattande bild kring sysselsättning och arbetslöshet

I *diagram 7* sammanfattas regionernas arbetsmarknadssituation. Som nämnts tidigare är det första gången på två år som Stockholm både har den högsta sysselsättningen och den lägsta arbetslösheten. Generellt kvarstår den bild som målats upp tidigare. Vid sidan av Stockholm och Uppsala ligger övriga län i Östra Sverige klart sämre än riksgenomsnittet både när det gäller sysselsättning och arbetslöshet.

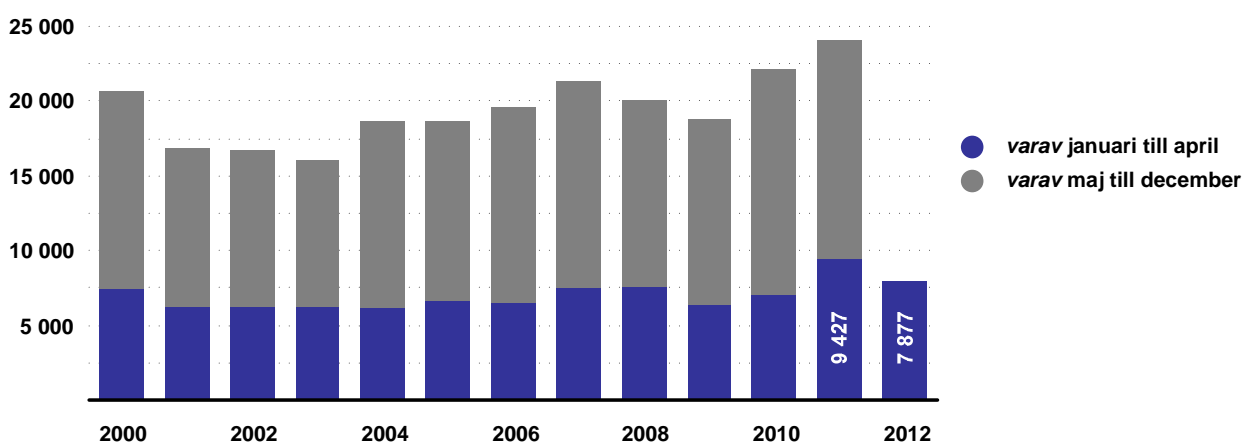
Diagram 7. Andel sysselsatta (vertikalt) och arbetslösa (horisontellt) i rikets samtliga län, första kvartalet 2012. Cirklarnas storlek står i proportion till arbetskraftens storlek. **Källa:** SCB/AKU

Under det senaste året har arbetslösheten ökat i nio län. Den största ökningen har skett i Blekinge och Gävleborg, medan den största minskningen skett i Norrbotten och Västmanland. När det gäller sysselsättningen har Östergötland och Norrbotten haft den mest gynnsamma utvecklingen, medan det omvända gäller för Gotland och Skåne.

3. Minskat nyföretagande, svag ökning i konkurser

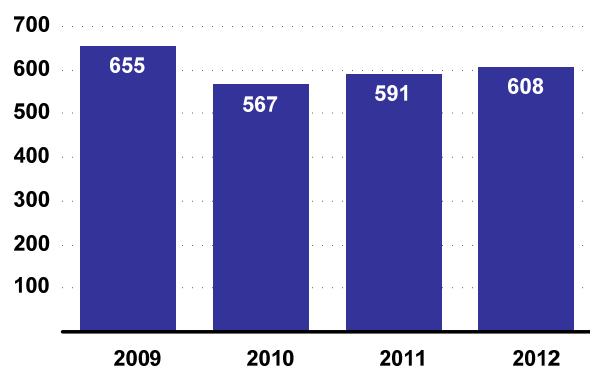
Under årets första fyra månader startades knappt 7 900 företag, se *diagram 8*. Det är klart lägre än motsvarande period för rekordåret 2011, men samtidigt det näst högsta antalet under 2000-talet. Minskningen var marginellt lägre i Skåne och V. Götaland, men det startades ändå drygt 1 000 fler nya företag i Stockholmsregion än i Skåne och V. Götaland tillsammans. I riket som helhet startades 23 400 företag till och med april, vilket innebär att regionen fortfarande står för en dryg tredjedel av rikets samlade nyföretagande.

Bland länets kommuner ökade nyföretagandet i tre kommuner (Danderyd, Sigtuna och Sollentuna), medan det minskade i övriga. Störst var minskningen i Salem, följt av Nykvarn och Tyresö. Stockholm stad svarade för 57 procent av länets samtliga nystartade företag.

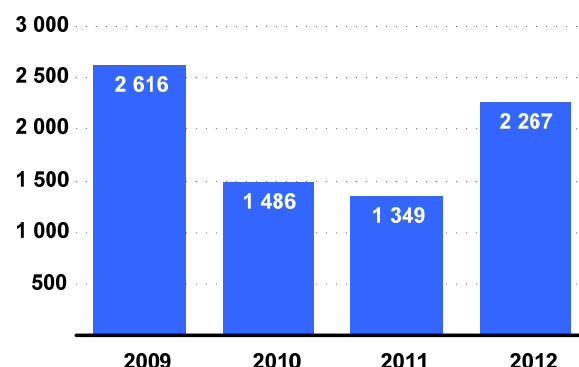

Diagram 8. Nyföretagande 2000-2012 i Stockholms län. **Källa:** Bolagsverket

Under årets första kvartal försattes drygt 600 företag i konkurs. Det är en marginell ökning (tre procent) jämfört med 2011 års första tre månader, se *diagram 9*. Däremot ökade antalet anställda i de konkursdrabbade företagen med knappt 1 000 personer till knappt 2 300, se *diagram 10*. Flest antal konkurser skedde som vanligt inom byggindustrin (111). Därefter följde ”företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och ekonomi” (62) och detaljhandeln (52). I V. Götaland ökade antalet konkurser med elva procent medan antalet minskade med 21 procent i Skåne. I riket som helhet låg antalet konkurser på nästintill samma nivå som 2011. För kommuner, se *bilaga 4*.

Diagram 9. Antal konkurser i Stockholms län, första kvartalet 2012. **Källa:** SCB/Tillväxtanalys

Diagram 10. Antal anställda i de konkursdrabbade företagen. **Källa:** SCB/Tillväxtanalys

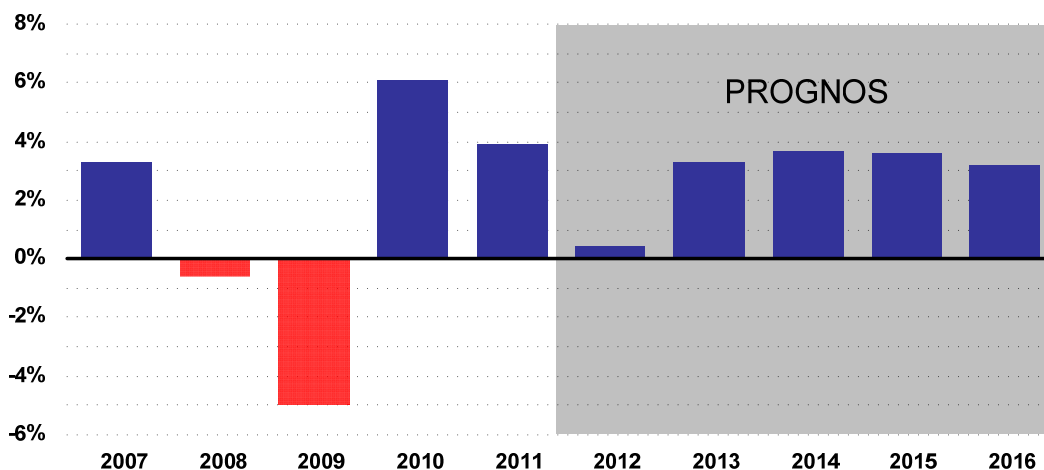
4. Övrigt i korthet

► Högst utbildningsnivå i Stockholmsregionen

Utbildningsbakgrunden är avgörande för utsikterna på arbetsmarknaden. Till exempel är den så kallade förvärvsfrekvensen drygt 83 procent för personer med eftergymnasial utbildning i Stockholms län. Motsvarande andel för personer med enbart förgymnasial utbildning är drygt 60 procent. I slutet av april presenterade SCB nya uppgifter för befolkningens utbildning år 2011. Stockholm är det länet med högst andel av befolkningen som har minst en treårig eftergymnasial utbildning. Den höga utbildningsnivån i Stockholmsregionen förklaras till stor del av en arbetsmarknad där en eftergymnasial utbildning är en förutsättning i många branscher. Majoriteten av de tio kommuner med högst andel av befolkningen (25-64 år) med minst en treårig eftergymnasial utbildning är kommuner i länet (Danderyd, Lidingö, Täby, Solna, Stockholm och Nacka). Högst andel i landet (och länet) är Danderyd med 55 procent av befolkningen med minst en treårig eftergymnasial utbildning. Laxå i Örebro län har lägst av samtliga kommuner med drygt åtta procent.

► Regeringen spår en tillväxt på 0,4 procent år 2012

Den 16 april presenterade regeringen 2012 års ekonomiska vårproposition. Den innehöll inga nya särskilda satsningar med bäring på t.ex. arbetsmarknaden. Däremot anger regeringen sin prognos för den framtida tillväxten och utvecklingen på arbetsmarknaden. Den ekonomiska tillväxten revideras ned och landar för 2012 på 0,4 procent. Utvecklingen under 2013-2016 förväntas däremot vara mer kraftfull, se *diagram 11*. Antalet arbetade timmar förväntas sjunka under 2012 för under 2013 och framåt öka. När det gäller sysselsättningsgraden förväntas sjunka under såväl 2012 som 2013, men öka under 2014-2016. Arbetslösheten prognostiseras öka till 7,8 procent under 2012 för att därefter avta fram till 2016 då den beräknas ligga på omkring 5,2 procent.

Diagram 11. Regeringens prognos för BNP 2012-2016. **Källa:** Regeringen/vårpropositionen

► Export och import visar på nolltillväxt under första kvartalet

Under det första kvartalet 2012 var värdet av Sveriges samlade varuexport och varuimport i stort sett oförändrat jämfört med motsvarande period 2011. Varuexportvärdet uppgick till 302 miljarder kronor medan varuimportvärdet uppgick till 280 miljarder. Handelsnettot för kvartalet gav därmed ett överskott på 22 miljarder kronor. Studerar man enbart mars månad har dock värdet minskat. Minskningen beräknas till sju procent för exporten och fyra procent för importen.

► Studieintresset störst i Stockholms län

Sex av tio elever (57 procent) i gymnasieskolans avgångsklasser läsåret 2011/12 planerar att påbörja en högskoleutbildning inom tre år. De populäraste lärosätena är Lunds universitet, följt av Göteborgs och Stockholms universitet. Gymnasieeleverna i Stockholms län har störst studieintresse av samtliga. 72 procent av kvinnorna (65 procent i riket som helhet) och 65 procent av männen (49 procent) i Stockholms län planerar att studera vidare. De populäraste lärosätena för elever i Stockholms län är Stockholms universitet och KTH.

► Huddinge närmar sig 100 000 invånare

Under första kvartalet 2012 ökade länets befolkning med drygt 8 100 personer, se *diagram 12*. I förhållande till befolkningsstorleken var ökningen kraftigast i Sundbyberg, Botkyrka och Sigtuna. Danderyd var den enda kommunen där befolkningen minskade under det första kvartalet. Flyttnettot mot utlandet var den starkast bidragande anledningen till länets befolkningsökning, följt av födelseöverskottet och inflyttning från andra län. Vid sidan av Stockholm är Huddinge länets största kommun. Huddinges befolkning uppgår nu till drygt 99 500 och kommer med största sannolikhet passera 100 000 invånare under sommaren. I sex kommuner (Nynäshamn, Vaxholm, Norrtälje, Lidingö, Danderyd och Nykvarn) var födelseöverskottet negativt. I V. Götaland och Skåne ökade befolkningen med 1 400 respektive 1 600 personer. I riket som helhet ökade befolkningen med knappt 12 300. I åtta län minskade befolkningen under det första kvartalet. Se *bilaga 5* för befolkningsutvecklingen i alla länets kommuner.

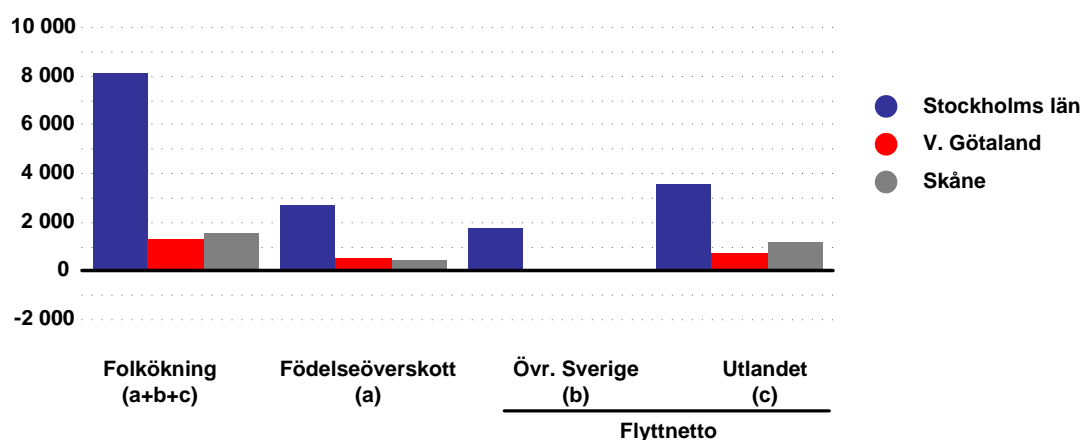
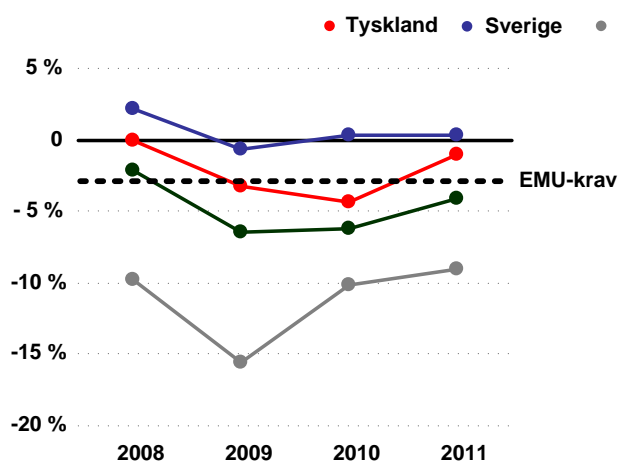

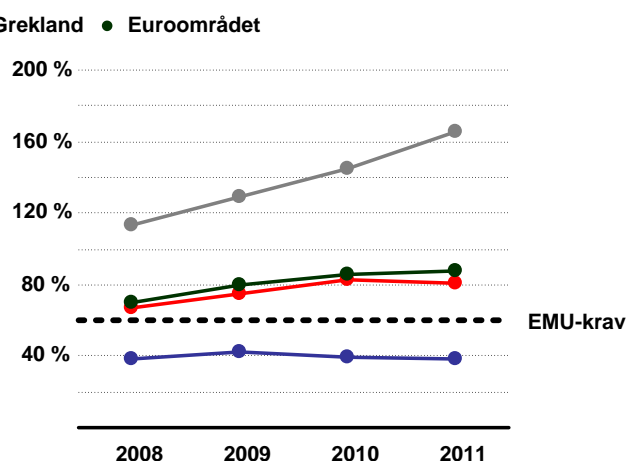
Diagram 12. Folkökning, första kvartalet 2012 i storstadsregionerna. Källa: SCB

► Få länder lever upp till det finanspolitiska ramverket

I april redovisade EU:s statistikorgan Eurostat medlemsländernas finansiella sparande och statsskuld för 2011. Endast tio av EU:s medlemsländer klarade av den så kallade treprocentgränsen⁵. Tre länder hade ett positivt finansiellt sparande, däribland Sverige (se *diagram 12*). Det är dock en klar förbättring jämfört med 2010 då endast fem länder klarade gränsen. Störst underskott hade Irland med ett negativt finansiellt sparande som motsvarade 13,1 procent av BNP. I EU som helhet uppgick underskottet till 4,5 procent (4,1 procent i euroområdet).

Diagram 12. Finansiellt sparande i ett urval av EU-länder förhållande till BNP. **Källa:** Eurostat

Diagram 13. Den offentliga sektorns bruttoskuld i ett urval av EU-länder förhållande till BNP. **Källa:** Eurostat

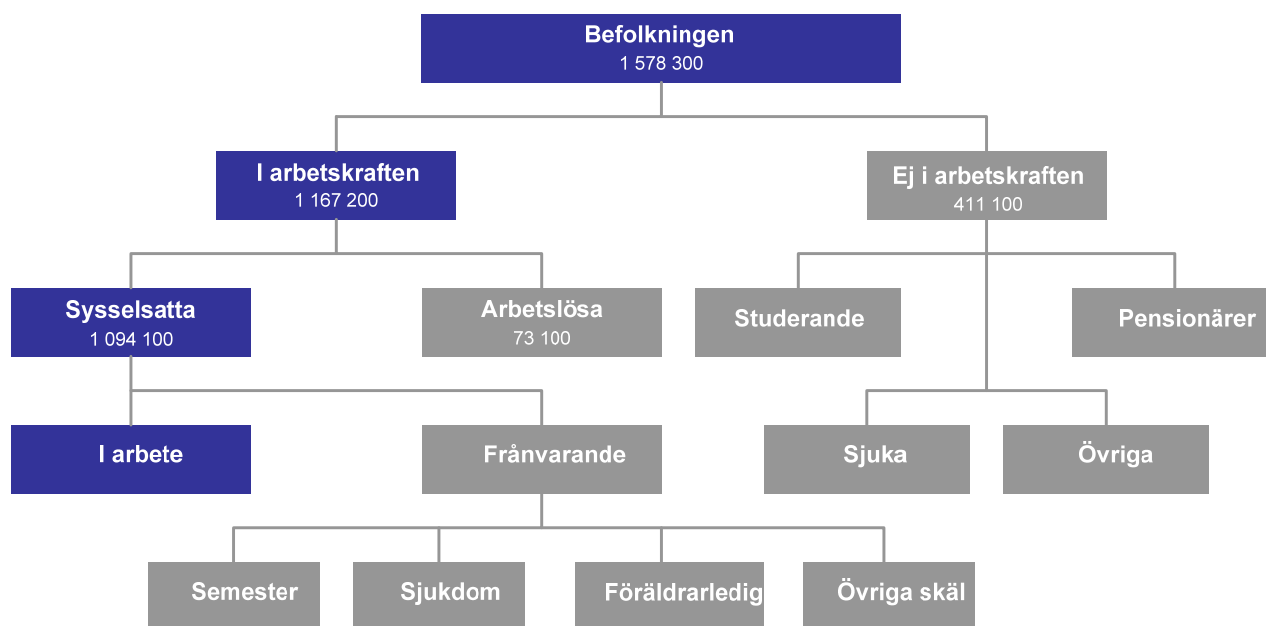
Estlands har lägst skuld i förhållande till BNP. Sverige har också en förhållandevis låg skuld och förutom Estland är det bara Bulgarien, Luxemburg och Rumänien som har lägre inom EU. Den genomsnittliga skulden för hela EU är 83 procent av BNP (87 procent i euroområdet) och inte ens hälften av länderna klarar gränsen på 60 procent. I Sverige uppgick skulden till 38 procent av BNP, se *diagram 13*.

⁵ I Maastrichtsfördraget anges de finanspolitiska villkoren som ställs på medlemsländerna för att delta i valutaunionen EMU. Det innebär bl.a. att den offentliga sektorns finansiella sparande inte får vara under - 3 % av BNP och att den offentliga sektorns bruttoskuld inte får överstiga 60 % av BNP

Bilaga 1 – Kort om arbetsmarknadsstatistik

Arbetskraftsundersökningarna (AKU) utförs löpande av SCB. För riket presenteras undersökningen månatligen. På regional nivå sker dock redovisningen per kvartal. Den statistik som presenteras genom AKU är de officiella arbetslöshetstalen och följer International Labour Organizations (ILO) och EU:s riktlinjer. Vid internationella jämförelser är det med andra ord AKU:s arbetsmarknadsstatistik som ska användas.

Figuren nedan redovisar Arbetskraftsundersökningarnas indelning av arbetsmarknaden för befolkningen i åldern 15-74 år. I ett första steg delas befolkningen in i arbetskraften och ej i arbetskraften. I Stockholms län var 411 100 ej i arbetskraften. Denna kategori utgörs av studerande, sjuka (t.ex. förtidspensionärer av hälsoskäl), pensionärer och övriga. 1 167 200 av länets befolkning definieras vara i arbetskraften vilket innebär att man antingen är sysselsatt eller arbetslös. Sysselsättningen beräknas genom att sätta antalet sysselsatta i förhållande till befolkningen i det aktuella ålderintervallet. Kvoten uppgår till 0,693 vilket innebär att sysselsättningsgraden är 69,3 procent. Arbetslöshet definieras däremot som andelen arbetslösa i förhållande till arbetskraften (inte befolkningen) vilket under första kvartalet 2012 uppgick till 6,3 procent. På grund av att den relativa sysselsättningen och arbetslösheten relateras till olika storheter (arbetskraften och befolkningen) kan t.ex. arbetslösheten gå upp utan att sysselsättningen förändras.

Figur B1. Arbetsmarknaden i antal (tusental) för befolkningen (15-74 år), Stockholms län, första kvartalet 2012.

Arbetskraftsundersökningarna är en urvalsundersökning baserad på intervjuer med enskilda personer. Därutöver använder sig SCB av två andra undersökningar för att spegla utvecklingen på arbetsmarknaden: Kortperiodisk sysselsättningsstatistik (KS) och registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS). Den förstnämnda vänder sig till företag/arbetsgivare via enkäter för att ta reda på antalet anställningar. Undersökningen redovisas på kvartalsnivå. RAMS bygger på kontrolluppgifter från Skatteverket och omfattar alla som har inkomst från arbete och – eftersom det inte är en urvalsundersökning - presenterar den säkraste statistiken över arbetsmarknaden. Det

innebär att statistiken kan brytas över flera faktorer utan att sanningshalten går förlorad. Samtidigt innebär insamlingsmetoden att statistiken presenteras med fördröjning och kan inte användas som korttidsindikator.

Arbetskraftsundersökningarna jämfört med Arbetsförmedlingens statistik

Arbetsförmedlingens statistik är mer att betrakta som verksamhetsstatistik eftersom det bygger på antalet inskrivna som öppet arbetslösa (eller i program med aktivitetsstöd) vilket innebär att nivån är betydligt lägre än AKU:s arbetslöshetstal. Sedan hösten 2011 relateras antalet till en uppskattning av arbetskraften. Tidigare sattes antalet arbetslösa i förhållande till befolkningen. Arbetsförmedlingens statistik täcker – av naturliga skäl – inte in dem som är arbetslösa, men som inte skrivit in sig på arbetsförmedlingen. Dessutom använder sig SCB/AKU av åldersintervallet 15-74 år medan Arbetsförmedlingen har 16-64 år vilket ökar diskrepansen mellan de två måtten.

En av fördelarna med Arbetsförmedlingens insamlingsmetod är att registerdata möjliggör snabbare uppdatering och att antalet inskrivna som arbetslösa kan fördelas på fler grupper (åldersgrupper, kön, utrikes födda etc.) utan att sanningshalten går förlorad. Begreppet andel/antal personer som saknar arbete definieras omfattar såväl öppet arbetslösa som person i program.

Bilaga 2 – Sysselsättning och arbetslöshet i samtliga län

Region	Arbetslöshet			Sysselsättning		
	män	kvinnor	totalt	män	kvinnor	totalt
Stockholms län	6,2 %	6,3 %	6,3 %	71,1 %	67,5 %	69,3 %
Uppsala län	6,4 %	6,3 %	6,3 %	69,5 %	64,8 %	67,2 %
Södermanlands län	10,3 %	9,6 %	9,9 %	62,3 %	58,9 %	60,6 %
Östergötlands län	8,2 %	9 %	8,6 %	65,3 %	59,2 %	62,3 %
Jönköpings län	6,4 %	8,2 %	7,2 %	70,8 %	63,2 %	67 %
Kronobergs län	8,4 %	6,2 %	7,4 %	68,7 %	63,7 %	66,3 %
Kalmar län	9,1 %	9,7 %	9,4 %	60,1 %	56,8 %	58,5 %
Gotlands län	6,6 %	6,1 %	6,4 %	66,2 %	60,9 %	63,6 %
Blekinge län	10,4 %	9,2 %	9,9 %	64,2 %	59 %	61,6 %
Skåne län	9,1 %	9 %	9 %	65,5 %	58,8 %	62,2 %
Hallands län	6 %	7,8 %	6,9 %	68,4 %	64,2 %	66,3 %
Västra Götalands län	8,8 %	6,5 %	7,7 %	67,4 %	64,1 %	65,8 %
Värmlands län	11 %	7,4 %	9,3 %	62,3 %	60,1 %	61,3 %
Örebro län	10 %	9,3 %	9,7 %	63,2 %	55,7 %	59,5 %
Västmanlands län	8,2 %	8,7 %	8,4 %	64,9 %	57 %	61,1 %
Dalarnas län	7 %	8,3 %	7,6 %	64,8 %	59,6 %	62,3 %
Gävleborgs län	11,3 %	8,9 %	10,2 %	62,4 %	59 %	60,8 %
Västernorrlands län	11,8 %	7,3 %	9,7 %	60,9 %	58,9 %	59,9 %
Jämtlands län	9,8 %	6,1 %	8,2 %	66,5 %	60,3 %	63,5 %
Västerbottens län	8,2 %	8,3 %	8,2 %	62,6 %	62,5 %	62,5 %
Norrbottnens län	8,6 %	5,6 %	7,2 %	63,7 %	60,3 %	62,1 %

Tabell B2. Andel arbetslösa (i förhållande till arbetskraften) och andel sysselsatta (i förhållande till befolkningen), första kvartalet 2012 i samtliga län. **Källa:** SCB

Bilaga 3 – Nystartade företag i länets kommuner

Kommun	Antal nystartade företag 2012 (jan-april)	Jämfört med samma period 2011	
		antal	procent
Botkyrka	193	-20	-9 %
Danderyd	231	71	44 %
Ekerö	74	-26	-26 %
Haninge	159	-51	-24 %
Huddinge	244	-46	-16 %
Järfälla	155	-32	-17 %
Lidingö	153	-12	-7 %
Nacka	266	-47	-15 %
Norrtälje	147	-7	-5 %
Nykvarn	18	-11	-38 %
Nynäshamn	61	-15	-20 %
Salem	21	-16	-43 %
Sigtuna	122	4	3 %
Sollentuna	205	8	4 %
Solna	234	-50	-18 %
Stockholm	4 489	-998	-18 %
Sundbyberg	90	-26	-22 %
Södertälje	197	-45	-19 %
Tyresö	100	-49	-33 %
Täby	223	-69	-24 %
Upplands V.	92	-22	-19 %
Upplands B.	49	-1	-2 %
Vallentuna	84	-15	-15 %
Vaxholm	35	-11	-24 %
Värmdö	117	-14	-11 %
Österåker	118	-50	-30 %
Summa	7 877	-1 550	-16 %

Tabell B3. Antal nystartade företag i Stockholms läns kommuner under 2012 (januari-april).

Källa: Bolagsverket

Bilaga 4 – Antal konkurser i länets kommuner

Kommun	Antal konkurser				jämfört med första kvartalet 2011
	jan	feb	mars	kvartal	
Upplands Väsby	1	3	2	6	-4
Vallentuna	0	1	3	4	1
Österåker	4	3	1	8	2
Värmdö	2	1	1	4	1
Järfälla	6	1	1	8	1
Ekerö	2	0	1	3	0
Huddinge	10	5	7	22	2
Botkyrka	6	4	2	12	-5
Salem	1	1	0	2	2
Haninge	3	2	7	12	-4
Tyresö	2	2	5	9	2
Upplands-Bro	2	0	2	4	2
Nykvarn	0	0	1	1	0
Täby	3	2	2	7	-2
Danderyd	0	2	2	4	-1
Sollentuna	4	1	4	9	1
Stockholm	124	139	143	406	19
Södertälje	2	5	3	10	-12
Nacka	6	6	7	19	4
Sundbyberg	2	0	1	3	-7
Solna	5	6	8	19	0
Lidingö	2	4	2	8	4
Vaxholm	0	1	2	3	1
Norrtälje	4	5	1	10	2
Sigtuna	3	4	4	11	7
Nynäshamn	0	0	4	4	1
Länet	194	198	216	608	17

Tabell B4. Antal konkurser i länets kommuner. **Källa:** SCB/Tillväxtanalys

Bilaga 5 – Befolkningsförändringar, första kvartalet 2012

Kommun	Befolkning	Folkökning	Födelseöverskott	Flyttnetto			just.
				Egna länet	Övriga Sv.	Utlandet	
Botkyrka	85 192	515	157	29	-22	332	19
Danderyd	31 758	-41	-27	-11	4	-5	-2
Ekerö	25 897	130	19	66	7	35	3
Haninge	78 594	268	57	67	-25	165	4
Huddinge	99 519	470	193	18	15	219	25
Järfälla	67 530	210	82	-57	50	132	3
Lidingö	44 063	-18	-30	-27	37	2	0
Nacka	91 837	221	123	-33	-5	132	4
Norrtälje	56 279	34	-35	65	-8	11	1
Nykvarn	9 352	21	-2	17	4	4	-2
Nynäshamn	26 279	31	-26	6	14	35	2
Salem	15 744	50	14	17	4	14	1
Sigtuna	41 580	251	58	121	-7	76	3
Sollentuna	66 126	235	84	43	-2	105	5
Solna	70 289	343	160	28	159	-5	1
Stockholm	868 141	3 817	1 373	-671	1 449	1 635	31
Sundbyberg	39 966	427	120	106	86	104	11
Södertälje	88 085	400	126	22	-33	282	3
Tyresö	43 399	71	45	-1	6	24	-3
Täby	64 695	137	52	28	3	40	14
Upplands V.	40 370	176	47	4	36	81	8
Upplands-Bro	24 102	118	39	51	19	7	2
Vallentuna	30 841	126	48	56	-8	29	1
Vaxholm	11 149	8	-6	9	-7	12	0
Värmdö	38 950	56	16	20	-2	18	4
Österåker	39 882	90	37	27	-27	51	2
Stockholm	2 099 619	8 146	2 724	n/a	1 747	3 535	140
Riket	9 495 113	12 258	2 388	n/a	n/a	9 586	284

Tabell B5. Befolkningsförändringar första kvartalet 2012 i länets kommuner. Källa: SCB